

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ

ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ҒЫЛЫМ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференциясы

МАТЕРИАЛДАРЫ

17-19 сәуір, 2013 ж.

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«МИР НАУКИ»

17-19 апреля, 2013 г.

MATERIALS

of the International Scientific Conference of Students
and Young Scientists

«WORLD OF SCIENCE»

17-19 April 2013

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ

ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ӘЛЕМІ»
атты халықаралық ғылыми конференциясы

МАТЕРИАЛДАРЫ

17-19 сәуір, 2013 ж.

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«МИР НАУКИ»

17-19 апреля, 2013 г.

MATERIALS

of the International Scientific Conference of Students
and Young Scientists
«WORLD OF SCIENCE»

17-19 April 2013

Алматы
«Қазак университеті»
2013

**МАЗМУНЫ
СОДЕРЖАНИЕ
CONTENT**

**I ГЕОГРАФИЯ
I GEOGRAPHY**

Askarbekov B, Sultanbekova A., Bekkuliyeu A. ANALYSIS OF LIFE EXPECTANCY IN KAZAKHSTAN	3
Абдулла Ж. АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ	6
Айдарбаева А. МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНЫҢ ТАРИХИ ГЕОЛОГИЯСЫ	8
Алдажанова Г.Б. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МАШИНА ЖАСАУ САЛАСЫНДАҒЫ ҚҰРАЛ-ЖАБДЫҚТАРДЫ АВТОМАТТАНДЫРУДЫҢ НЕГІЗГІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	9
Алетова А.К. ОПУСТЫНИВАНИЕ КАК ВАЖНАЯ ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА НА ТЕРРИТОРИИ КАЗАХСТАНА	12
Алимбекова Г.Т. КӨЛІК СТРАТЕГИЯСЫ БОЙЫНША ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫНЫҢ ДАМУ ЖОЛДАРЫ	14
Аубакирова Г.Б. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖҰМЫССЫЗДЫҚ МӘСЕЛЕСІН ШЕШУ ЖОЛДАРЫ	16
Ахаев А.А. ПРОБЛЕМЫ РЕГИОНАЛЬНОЙ РЕКОНСТРУКЦИИ УСТЬ-КАМЕНОГОРСКИЙ АГЛОМЕРАЦИИ	19
Әбдікәрімова А.Қ. БЕДЕР ТҮЗІЛУДЕГІ ЖЕР СІЛКІНІСІНІҢ РӨЛІ	20
Әбілжанова М.А. ӨЗЕН ЖӘНЕ ӨЗЕН АҒАРЛАРЫНЫҢ ПАЙДА БОЛУЫ МЕН ЗЕРТТЕУ ТАРИХЫ	22
Әділхан А.М. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ШЕКАРА МАҢЫ САУДАНЫ ТИІМДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ	25
Әлшериева Д. «ЗАРЕЧНОЕ» УРАН КЕН ОРНЫН ПАЙДАЛАНУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ МЕН ДАМУ БОЛАШАҒЫ	27
Ершибулов А. ЭКОЛОГО-РЕСУРСНОЕ СОСТОЯНИЕ АТЫРАУСКОЙ ОБЛАСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	30
Есполова Д.А. ИТОГИ 10 ЛЕТ ВОЙНЫ В ИРАКЕ	31
Жакей.Ф.М. ІЛЕ АЛАТАУЫНЫҢ СОЛТҮСТІК БЕТКЕЙІНДЕГІ ОПЫРЫЛМА ҮДЕРІСТЕРІНІҢ ТАРАЛУЫ	34
Жақыпова А. АЛМАТЫ, УНИВЕРСИАДА, СПОРТ ЖӘНЕ СТУДЕНТ	36
Жаңабаева М.Р. АЛМАТЫ ОБЛЫСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ	39
Жармухамедова Б.М. ӘУЕ КӨЛІК КЕШЕНІНІҢ ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ МЕН ДАМУ	41
Жорабек Ә. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ТУРИЗМ САЛАСЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	43
Жуманова Ә.Ж. СОСТОЯНИЕ ПОЧВ НА МЕСТОРОЖДЕНИЯХ МАНГИСТАУСКОЙ ОБЛАСТИ	45
Имангелді Ш.А. ПАВЛОДАР АУМАҒЫ ТОПЫРАҒЫНЫҢ АУЫР МЕТАЛДАРМЕН (Zn, Pb, Cd, Cu) ЛАСТАНУЫНЫҢ ТІРІ АҒЗАЛАРҒА ӘСЕРІ	48
Имаханова Ж. ҚҰЛКЕН АЛМАТЫ КАНАЛЫНЫҢ АЛМАТЫ ОБЛЫСЫНА ЖӘНЕ ТҮРҒЫНДАРЫНА ӘСЕРІ	50
Иникеева А.Б. ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ПРИ ОСВОЕНИИ КАЗАХСТАНСКОГО СЕКТОРА КАСПИЙСКОГО МОРЯ	53
Исабаева С. ПРОБЛЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ГИС ТЕХНОЛОГИИ ПРИ ПРОВЕДЕНИИ РЕГИОНАЛЬНОГО МОНИТОРИНГА ЛАНДШАФТОВ НА ТЕРРИТОРИИ РК	54
Исманлов А., МАҚТА ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ ЭКОНОМИКАСЫНДА АЛАТЫН ОРНЫ	56

ПРЕДПРИЯТИЙ	167
Калыева А.Р. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕГІСТІК АЛҚАПТАРЫ МЕН ОЛАРДЫҢ САПАЛЫҚ СИПАТТАМАСЫ ЖӘНЕ ҚАЗАҚТАНДА ЕГІНШІЛІКТІҢ ДАМУЫ	168
Койчуманова Г. Т. ОЦЕНКА ЭКОЛОГИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ПРИРОДНО – АНТРОПОГЕННЫХ СИСТЕМ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ДДЗ	170
Манапбай А. ШЕТ ЕЛДЕРДЕГІ КАДАСТРЛЫҚ БАҒАЛАУ	173
Мукатова Т.М.ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІКТІҢ ҚҰНЫН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК ҚҰНЫНА ӘСЕР ЕТЕТІН ФАКТОРЛАР	175
Мухаджан М. МЕМЛЕКЕТТІК ЖЕР КАДАСТРЫ: ӨЗЕКТІЛІГІ, ШЕТ ЕЛДІК ТӘЖІРИБЕЛЕР,ЖАҒДАЙЫ, ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІ	177
Мырзахметова Қ.С.ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОРМАН КАДАСТРЫ	179
Оразбай Ә.Б. ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ХАЛҚЫНЫҢ САНЫ ЖӘНЕ ОРНАЛАСУЫ	181
Сағат А. ГЕОДЕЗИЯЛЫҚ МОНИТОРИНГ	182
Сагитов Ж.Б.GPS—ЖАҒАНДЫҚ ПОЗИЦИЯЛАУ ЖҮЙЕСІН ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КӨЛІК ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫНА ЕНГІЗУДІҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ	185
Сейтжан Г.Д. CREDO III ПЛАТФОРМАСЫНДАҒЫ ЖҮЙЕЛЕР	187
Тоған А. Г. ҚАЗАҚСТАННЫҢ СУ КАДАСТРЫ	189
Ұзақ К.Т. ТОПЫРАҚТЫҢ МҰНАЙ ЖӘНЕ МҰНАЙ ӨНІМДЕРІМЕН ЛАСТАНУЫ	192
Хасанова Г. Б. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КАРТОГРАФИЧЕСКИХ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ КОСМИЧЕСКИХ СНИМКОВ QUICKBIRD В ЗЕМЛЕУСТРОИТЕЛЬНЫХ И КАДАСТРОВЫХ РАБОТАХ	193
Шарапат К. ОСОБЕННОСТИ ЛЕСНОГО ФОНДА КАЗАХСТАНА	194

IV ГЕОДЕЗИЯ ЖӘНЕ КАРТОГРАФИЯ IV ГЕОДЕЗИЯ И КАРТОГРАФИЯ IV CARTOGRAPHY AND GEOINFORMATICS

Mailybayeva G. THE ROLE OF GIS IN CONSTRUCTION OF WINDMILLS IN TUPKARAGAN REGION (MANGYSTAU AREA)	198
Taukebayev O. METHODS OF REMOTE OF STUDY FOR THE ADAPTIVE- LANDSCAPE SYSTEM AGRICULTURE	201
Аукенова М.М.ВЕЛИКИЙ ПАМЯТНИК ГЕОДЕЗИИ	203
Әбдібай К. ЭЛЕКТРОНДЫҚ ТАХЕОМЕТР — ГЕОДЕЗИЯЛЫҚ ТҮСІРІСТЕР ҮШІН ОҢТАЙЛЫ ТАҢДАУ	204
Беккулиева А.А. КАРСТТЫҚ КАРТА ТҮРЛЕРІ МЕН КАРТОГРАФИЯЛЫҚ ӘДІСТІҢ ҚОЛДАНЫЛУЫ	205
Досали Н.Е.АСТАНА ҚАЛАСЫНЫҢ 3D ӨЛШЕМІНДЕГІ ҮЛГІЛЕРІН ҚҰРАСТЫРУ	207
Жалғасбеков Е., Турумбетов Т.ЕГИПЕТТІК ПИРАМИДАЛАРДЫ САЛУДА ГЕОДЕЗИЯЛЫҚ ЖҰМЫСТАР НЕГІЗДЕРІН ҚОЛДАНУ	210
Жанабаева Ф.Ж.“БАТЫС-СОЛТҮСТІК-ОРТАЛЫҚ” МАГИСТРАЛЬДЫ ГАЗ ҚҰБЫРЫН ЖҮРГІЗУ ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР	212
Жумабекова Р. Ж., Карабаев О.Р., Сабыргалиев Н., Абдрайтынов А. ИНФОРМАЦИОННЫЕ ДАННЫЕ О СОЗДАНИИ ЦИФРОВОЙ МОДЕЛИ МЕСТНОСТИ (ЦММ)	214
Қаймолдиев А.Б.СОВРЕМЕННОЕ КАРТОГРАФИЧЕСКОЕ ПОЗНАНИЕ РЕАЛЬНОСТИ	215
Қаймолдиев А.Б.СФЕРЫ ПРИМЕНЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ГЕОГРАФИЧЕСКИХ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМ (ГИС)	216
Құрмашева А.Ж. ТОПОГРАФИЯЛЫҚ КАРТАЛАРДЫ ЖАҒАРТУДА ҒАРЫШТЫҚ ТҮСІРІЛІМДЕРДІ ҚОЛДАНУ	217
Мукалиев Ж. АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ АТМОСФЕРАСЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЛАСТАНУ КАРТАЛАРЫН ҚҰРАСТЫРУ ҰСТАНЫМДАРЫ	218
Мустажапова А., Рысов Е.З., Таскалиев Н., Анесов Д.АНАЛИЗ РЕЛЬЕФА БЕРЕГОВОЙ	

негіздерге сүйене отырып топографиялық картаны (біздің мысалымызда ірі масштабты) жаңартудың әдіснамалық негізін жасау.

Осы мақсатқа байланысты зерттеу жұмысына келесі **міндеттер** жүктелді: 1) зерттеу нысанына физикалық-географиялық сипаттама беру; 2) топографиялық карта мазмұнын жергілікті жердің қазіргі жағдайына келтіру; 3) картаны жергілікті жердің қазіргі жағдайына келтіру үшін ғарыштық түсірілімдерді топографиялық дешифрлеу.

Зерттеу әдістемесі. Жұмысты жазу барысында ізденуші дәстүрлі топографиялық, географиялық, картографиялық, салыстырмалы, статистикалық-экономикалық, геоақпараттық картографиялау, арақашықтан зерделеу мәліметтерін топографиялық дешифрлеу сияқты әдістері де қолданылды.

Зерттеудің бастапқы мәліметтері. Ұсынылған жұмыстың негізінде топографиялық карталармен қатар қойылған міндеттерді орындау барысында зерттелу аймағына қатысты әдебиеттерден, ғылыми қордағы мәліметтер және ғаламтор желілерінен алынған мағлұматтар мен ғарыштық түсірілімдер пайдаланылды.

Ғылыми зерттеудің жаңалығы. Қордағы бар мәліметтерді және ғарыштық түсірілімдерді пайдалану арқылы топографиялық карталарды жаңарту әдістемесін көрсету; жергілікті деңгейде геоақпараттық жүйеде зерттеу нысанының жаңартылған мәліметтер базасы құрастырылады.

Жұмыстың нәтижесі. Ғарыштық түсірілімдерді пайдалану арқылы Ақмола облысы Бурабай ауданының 1:100000 масштабтағы топографиялық картасы құрастырылады.

АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ АТМОСФЕРАСЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЛАСТАНУ КАРТАЛАРЫН ҚҰРАСТЫРУ ҰСТАНЫМДАРЫ

Мукашев Ж.

Зерттеу өзектілігі. Дүние жүзінде, оның ішінде біздің елімізде де экология мәселесі ең маңызды орын алуда. Әрине, табиғи орта адамның өмір сүруінің негізі және оны қорғау әр азаматтың борышы.

Атмосфераның ластануы Алматы қаласының негізгі экологиялық мәселесі болып отыр. Алматы қаласының ауа массасының желдетілуі әлсіз болғандықтан, атмосфера ауасының ластануы тұрғындардың денсаулығына кері әсерін тигізуде. Алматы қаласының ауа бассейнінің ластануына ең алдымен-автокөліктерден шығатын түтін мен улы газдардың нормадан тыс артық болуы ықпал етуде. Бұдан басқа, өндіріс технологияларының ескіруі, оларда орнатылған газ және шақ-тозаңды тазартқыш қондырғыларының тиімсіздігі және олардың аз орнатылуы, сапасы төмен көмірді пайдалану және т.б. өз үлесін қосуда. Қазіргі кездегі Алматы қаласының геоэкологиялық ахуалын зерттей отырып, Қазақстан ғалымдарының қаланың жағдайын жақсарту мақсатында ірі масштабты атмосфераның ластану картасын құрастырдым. Бұл жұмыстың өзектілігі статистикалық мәліметтерді қолдана отырып экологиялық ластану карталарын құрастыру ұстанымдары мен әдістерін ұсынып отырмын.

Ғылыми жұмыс мақсаты. Қазіргі кезде елдердің және әртүрлі технологияның қарқынды дамуы табиғатқа өз кері әсерін беруде. Антропогендік әсер әсіресе ірі қалалар мен өндіріс орталықтарында өнеркәсіп және транспорт дамыған жерлерде өте қарқынды. Егерде қаланы антропогендік экологиялық қуыс ретінде қарастырсақ онда қалалық тұрғындар популяциясында табиғи қуыс мекендеушілеріне қарағанда жүктеме көп есе жоғары. Мұнда адамға әсер етуші фактор көп. Бірақ олардың әсер ету уақыты аз, экологиялық стресс өте ауыр.

Сол мәселелерді қарастыру мақсатында қазіргі геоэкологиялық жағдайларды зерттеп, талдап және нәтижелерін ГАЖ бағдарламаларының негізінде Алматы қаласы атмосферасының экологиялық ластану карталарын құрастыру әдістерін көрсету.

Мәселенің өңделу деңгейі. Ұсынылған ғылыми жұмыстың негізін автордың қатысуымен жүзеге асқан статистикалық мәліметтер мен Алматы қаласының бірнеше әкімшілік аудандарында орналасқан, атмосферадағы ауаның ластануын бақылайтын посттарында жүргізілген зерттеулердің нәтижелері негізінде дайындалды. Олардан басқа, топографиялық және тақырыптық карталар мәліметтері қолданыс тапты. Жұмыс алдына қойылған міндеттерді орындау кезінде зерттелу аумағындағы экологиялық картографиялауға қатысты әдебиеттегі және қордағы мағлұмат пайдаланылды.

Жүргізілген зерттеулер әдістері. ArcGIS 9.3 ГАЖ қолданбалы бағдарламасы мен Spatial Analyst модулімен статистикалық мәліметтерді өңдеу арқылы жүзеге асты. ArcGIS Spatial Analyst

модулі, кеңістіктік үлгілеу және талд құралдарының кең жиынтығын ұсынады. Оның көмегімен, растрлік мәліметтерді құруға және талдауға; оларға сұран құрып және солардың негізінде карталарды құруға; кешен растрлік-векторлық талдауды іске асыруға; бар мәліметтер жаңа ақпаратты шығаруға; бірнеше мәліметтер қабаттары бойынша ақпаратты сұратуға; растрлік және векторлық мәліметтер қорын бірлесіп қолдануға мүмкіндігіңіз бар.

Ғылыми зерттеудің негізгі нәтижелері (ғылыми, тәжірибелік): Алматы қаласының планы мен статистикалық мәліметтердегі атмосфера құрамындағы фенол мен азот тотығының мөлшерін негізге ала отырып ірі масштабтағы ауа ластануының карталардың құрастырылуы. Алғашқы рет статистикалық мәліметтерге сүйене отырып, Алматы қаласының атмосферасының фенолмен ластану картасы, азот тотығымен ластану карталарын 2008, 2009, 2010 жылдарына жеке-жеке құрастырылды.

Алматы қаласының экологиялық ахуалын сауықтыруға, қоршаған ортаның сапасын жақсартуға бағытталған жұмыстар әлі де жалғаса бермек, өйткені экология мәселесі бүгінгі таңда өзекті мәселелердің бірі болып есептеледі.

АНАЛИЗ РЕЛЬЕФА БЕРЕГОВОЙ ЗОНЫ ОЗЕРО ШАЛКАР – КАК ОСНОВА ДЛЯ КАРТОГРАФИРОВАНИЯ

Мустажапова А., Рысов Е.З., Тасқалиев Н., Анесов Д.

Научный руководитель: д.г.и.с., доцент Кошим А.Г.

Озеро Шалкар расположено в 100 километрах от города Уральска на территории Западно-Казахстанской области. Этот природный водоем очень древний, он – остаток от бывшего здесь Каспийского моря.

Большая часть территории расположена в пределах Прикаспийской низменности на высоте 17 метров над уровнем моря (43 метра над уровнем Каспия). Озеро окружено с севера солончаками. Питание снеговое и подземное. Высшие уровни озера наблюдаются в мае, колебания которых могут достигать 1,8—2,0 м. Челкар замерзает поздно — в ноябре, вскрывается также поздно — в мае. В озеро впадает единственная маловодная река, а вытекает пересыхающая река. По причине маловодности стока вода озера непригодна для питья.

По окружности озеро составляет 54 километров, длина 18,5 км (19 км), ширина 14,8 км (измерено по космоснимкам) (по некоторым данным - 15 км). Глубина достигает 18 метров. Площадь зеркала в разные годы варьирует от 190 до 200 км². Вода солоноватая – различных солей содержится до 4,6 грамм на литр, из которых 2,5 г приходится на долю хлоридов. Это говорит о том, что его состав ничем не отличается от морской воды, а по экологическому состоянию превышает многие морские воды. Питается озеро небольшими речками Есенанкаты, Шолаканкаты и по каналу из р. Жайык. В многоводные годы часть воды по руслу Солянки сбрасывается в Жайык.

Научное исследование озера Шалкар начато с начала XX столетия. Было обосновано, что озеро образовалось на месте разрушенного соляного купола, краями которого принято считать меловую гору Сантас (71 м) и Сосай (94 м). Сантас и Сосай находятся на южном берегу озера Шалкар. Сантас имеет вытянутую форму, с юга на север, протяженностью 7-8 км. Высота горки небольшая, но она заметно возвышается над водной гладью озера и ровной окрестной степью. С юга к горе примыкает солончаковый шлейф, покрытый солеросом.

Отрицательные элементы рельефа представлены замкнутыми понижениями (площадью от десятков квадратных метров до нескольких гектар), придающими степи своеобразный пятнистый характер.

Озеро Шалкар, с космосмка производит впечатление ярко синего блюдца, оно характеризуется относительно небольшими глубинами (рис.1), в ветреную погоду на озере образуются волны с белыми барабашками. Шум прибоя оно напоминает настоящее море, это особо ощутимо у берега. Слабосоленые воды озера с их богатым кормом, создают прекрасные условия для размножения рыб и водоплавающей дичи, поэтому оно издавна было признанным местом для рыбной ловли и охоты.

Гидрографический режим озера полностью зависит от Каспийского моря. Как и в Мёртвое море, в Челкаре невозможно утонуть, потому что глубина водоёма составляет 30-40 см, но вместе с тем, есть и глубокие места, глубина которых достигает 150-190 метров. Вода в Челкаре весной во время наличия стока в Жайк солоноватая, к концу лета становится горько-солёная. Так же